

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 31, 2024

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1509](#) 22-10-2024

Is het oordeel van het hof dat de verdachte door de gang van zaken rond sepot ter zake van witwassen gerechtvaardigd erop mocht vertrouwen dat hij evenmin vervolgd zou worden voor drugshandel toereikend gemotiveerd?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1508](#) 22-10-2024

Is er sprake van bedreiging van de toezichthouder van de penitentiaire inrichting en medegedetineerde met een terroristisch misdrijf tegen derden?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1511](#) 22-10-2024

Heeft het hof in het bijzonder redenen opgegeven voor gebruik voor het bewijs van de verklaring bij de raadsheer-commissaris van de getuige die toen nog niet 16 jaren oud was?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1495](#) 22-10-2024

Kan uit het aangetekend verzonden besluit, het bezwaar, de reactie op de oproep en het ontvangen rijbewijs worden afgeleid dat de verdachte 'redelijkerwijs moest weten' dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1501](#) 22-10-2024

Voldoet beroep op artikel 359a Sv van verdediging aan de aan zo'n verweer te stellen eisen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1507](#) 22-10-2024

Was de betrokkene op grond van de hem verstrekte volmacht bevoegd de benadeelde partij (politie) te vertegenwoordigen in de strafzaak?

RECHTSPRAAK

Voldoet beroep op artikel 359a Sv van verdediging aan de aan zo'n verweer te stellen eisen?

Voldoet beroep op artikel 359a Sv van verdediging aan de aan zo'n verweer te stellen eisen?

Beoordeling van het eerste cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat sprake is van een 'onderzoek' als bedoeld in artikel 8 lid 3 aanhef en onder b van de Wegenverkeerswet 1994.

Het cassatiemiddel leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 3 tot en met 6 en 8 tot en met 17.

Beoordeling van het tweede cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat een door de verdediging gedaan beroep op artikel 359a van het Wetboek van Strafvordering niet voldoet aan de aan zo'n verweer te stellen eisen.

Het cassatiemiddel leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5, 6 en 20 tot en met 23.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-10-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1501

Zaaknummer: 22/02903

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en C. Caminada

Advocaten: J.P.W. Temminck Tuinstra

Wetsartikelen: 8 WVV en 359a Sv

RECHTSPRAAK

Kan uit het aangetekend verzonden besluit, het bezwaar, de reactie op de oproep en het ontvangen rijbewijs worden afgeleid dat de verdachte ‘redelijkerwijs moest weten’ dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard?

Kan uit het aangetekend verzonden besluit, het bezwaar, de reactie op de oproep en het ontvangen rijbewijs worden afgeleid dat de verdachte ‘redelijkerwijs moest weten’ dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard?

Het cassatiemiddel klaagt dat de bewezenverklaring in de zaak met parketnummer 96-225746-19 onder 1 ontoereikend is gemotiveerd, omdat uit de door het hof gebruikte bewijsmiddelen niet kan volgen dat de verdachte ‘redelijkerwijs moest weten’ dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard.

Ten laste van de verdachte is in de zaak met parketnummer 96-225746-19 onder 1 bewezenverklaard dat:

‘hij op 2 augustus 2019 te [plaats] terwijl hij redelijkerwijs moest weten dat een op zijn naam gesteld rijbewijs voor een categorie van motorrijtuigen, te weten B, ongeldig was verklaard en aan hem daarna geen ander rijbewijs voor het besturen van een motorrijtuig van de betrokken categorie was afgegeven, op de weg, de [a-straat] , als bestuurder een motorrijtuig, (personenauto), van die categorie heeft bestuurd.’

Uit de bewijsvoering kan niet zonder meer volgen dat de verdachte op 2 augustus 2019 redelijkerwijs moest weten dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard. Anders dan het hof heeft geoordeeld, is de omstandigheid dat het besluit tot ongeldigverklaring van het rijbewijs van de verdachte per aangetekende brief is verzonden naar de verdachte, daarvoor niet voldoende. Ook uit de overige omstandigheden, die verband houden met het onderzoek naar de rijgeschiktheid en het al voorafgaand aan het besluit tot ongeldigverklaring inleveren van het rijbewijs, die het hof in onderlinge samenhang in aanmerking heeft genomen, kan dit niet worden afgeleid. De bewezenverklaring is daarom op dit punt ontoereikend gemotiveerd. (Vgl. HR 9 juli 2019, ECLI:NL:HR:2019:1146.)

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-10-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1495

Zaaknummer: 22/01553

Rechters: M.J. Borgers, C. Caminada en C.N. Dalebout

Advocaten: D.L.A.M. Pluijmakers

Wetsartikelen: 9 WVV

RECHTSPRAAK

Was de betrokkene op grond van de hem verstrekte volmacht bevoegd de benadeelde partij (politie) te vertegenwoordigen in de strafzaak?

Was de betrokkene op grond van de hem verstrekte volmacht bevoegd de benadeelde partij (politie) te vertegenwoordigen in de strafzaak?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de benadeelde partij ontvankelijk is in haar vordering, en in het bijzonder over het oordeel van het hof dat [benadeelde] op grond van de hem verstrekte volmacht bevoegd is de benadeelde partij te vertegenwoordigen in de strafzaak.

De verdachte heeft onvoldoende belang bij de klacht over de beslissing van het hof met betrekking tot de door de benadeelde partij gevorderde schade. Het cassatiemiddel klaagt niet over de schadevergoedingsmaatregel die voor hetzelfde feit en voor een gelijk bedrag is opgelegd als de toegewezen vordering van de benadeelde partij. Een vernietiging door de Hoge Raad van de beslissing van het hof tot toewijzing van de vordering van de benadeelde partij voor wat betreft de gevorderde schade zou er immers toe leiden dat de verplichting voor de verdachte tot betaling van de voor hetzelfde feit en voor een gelijk bedrag opgelegde schadevergoedingsmaatregel in stand blijft. Daarbij merkt de Hoge Raad op dat de klacht zich niet keert tegen de materiële verschuldigdheid van de schade (vgl. HR 21 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1932, r.o. 2.4).

Het cassatiemiddel faalt.

Naar aanleiding van de conclusie van de advocaat-generaal onder 15 merkt de Hoge Raad het volgende op over de klacht van het cassatiemiddel.

Het ontvankelijkheidsverweer en de beoordeling daarvan door het hof zijn weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 7 en 8.

Het hof heeft geoordeeld dat de benadeelde partij zich in eerste aanleg heeft gevoegd op de manier zoals bedoeld in artikel 51g lid 1 Sv. Daarbij heeft het hof geoordeeld dat de daartoe bij

het ‘Verzoek tot schadevergoeding’ gevoegde ‘machtiging’ van [benadeelde] – waarin onder meer is vermeld dat [benadeelde] bevoegd is als gemachtigde op te treden ‘in zowel civielrechtelijke als bestuursrechtelijke procedures voor (...) de Rechtbanken [en] de Gerechtshoven’ – ook ziet op deze voeging. Deze aan het hof als feitenrechter voorbehouden uitleg van de door de benadeelde partij aan [benadeelde] verleende volmacht – die erop neerkomt dat de benadeelde partij met het verlenen van deze volmacht aan [benadeelde] ook heeft beoogd zich ter zake van haar civielrechtelijke vordering tot schadevergoeding door [benadeelde] te laten vertegenwoordigen in deze strafzaak – is niet onbegrijpelijk.

Opmerking verdient nog dat de beginselen van een behoorlijke procesorde meebrengen dat in gevallen waarin ten aanzien van de opgave als bedoeld in artikel 51g lid 1 Sv onvoldoende duidelijk is of de gemachtigde mag optreden namens de benadeelde partij, de vordering van de benadeelde partij niet op die grond niet-ontvankelijk wordt verklaard, dan nadat de benadeelde partij door het openbaar ministerie dan wel door de rechter de gelegenheid is geboden dat verzuim te herstellen en die gelegenheid niet is benut. (Vgl. HR 22 november 2022, ECLI:NL:HR:2022:1719, r.o. 2.5.)

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-10-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1507

Zaaknummer: 22/01537

Rechters: V. van den Brink, T. Kooijmans en C.N. Dalebout

Advocaten: J.C.H. Pronk

Wetsartikelen: 51g Sv

RECHTSPRAAK

Is er sprake van bedreiging van de toezichthouder van de penitentiaire inrichting en medege-detineerde met een terroristisch misdrijf tegen derden?

Is er sprake van bedreiging van de toezichthouder van de penitentiaire inrichting en medege-detineerde met een terroristisch misdrijf tegen derden?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat sprake was van bedreiging van [betrokkene 1] en [betrokkene 2] met een terroristisch misdrijf tegen derden.

Artikel 285 lid 3 Sr stelt de eis dat wordt gedreigd met een terroristisch misdrijf. Daaruit volgt dat het bij dit dreigen om een van de in artikel 83 Sr genoemde misdrijven moet gaan. Daarvoor is vereist dat de bedreiging van dien aard is en onder zodanige omstandigheden plaatsvindt dat bij de bedreigde (zijnde degene tegen wie de bedreiging wordt geuit) in redelijkheid de vrees kon ontstaan (a) dat het misdrijf waarmee wordt gedreigd een terroristisch misdrijf betreft en (b) dat dit misdrijf ook zou worden uitgevoerd. Gelet op de omschrijving van een terroristisch oogmerk in artikel 83a Sr brengt dit voor de terroristische misdrijven die dit oogmerk vereisen mee dat voor een veroordeling wegens bedreiging met zo'n terroristisch misdrijf is vereist dat uit de bewijsvoering blijkt dat bij de bedreigde in redelijkheid de vrees kon ontstaan dat het misdrijf dat zou worden uitgevoerd erop was gericht (i) de bevolking of een deel van de bevolking van een land ernstige vrees aan te jagen, dan wel (ii) een overheid of internationale organisatie wederrechtelijk te dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden, dan wel (iii) de fundamentele politieke, constitutionele, economische of sociale structuren van een land of een internationale organisatie ernstig te ontwrichten of vernietigen. Daarnaast is voor zo'n veroordeling vereist dat het – ten minste voorwaardelijke – opzet van de verdachte erop was gericht deze vrees te laten ontstaan. (Vgl. HR 10 december 2019, ECLI:NL:HR:2019:1890.)

Het hof heeft geoordeeld dat de verdachte [betrokkene 1] en [betrokkene 2] heeft bedreigd

met een terroristisch misdrijf door, kort gezegd, tegen hen te zeggen dat hij naar de Dam zou gaan en iedereen met een AK-47 zou doodschieten en dat bij [betrokkene 1] en [betrokkene 2] in redelijkheid de vrees kon ontstaan dat de verdachte een misdrijf zou plegen dat erop was gericht (een deel van) de Nederlandse bevolking ernstige vrees aan te jagen. Dat oordeel getuigt, gelet op wat hiervoor is overwogen, niet van een onjuiste rechtsopvatting en is toereikend gemotiveerd. Anders dan het cassatiemiddel betoogt, is daarbij niet van belang of diegenen tegen wie het in de bedreiging bedoelde terroristisch misdrijf – hier bestaande uit het doden van nog onbekende personen met het oogmerk (een deel van) de bevolking vrees aan te jagen – zou worden gepleegd, met deze bedreiging bekend zijn geworden en of het opzet van de verdachte ook op dit bekend worden was gericht.

Het cassatiemiddel faalt.

De redactie, oktober 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-10-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1508

Zaaknummer: 22/04148

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en A.E.M. Röttgering

Advocaten: F. van Baarlen

Wetsartikelen: 285 Sr en 83 Sr

RECHTSPRAAK

Heeft het hof in het bijzonder redenen opgegeven voor gebruik voor het bewijs van de verklaring bij de raadsheer-commissaris van de getuige die toen nog niet 16 jaren oud was?

Heeft het hof in het bijzonder redenen opgegeven voor gebruik voor het bewijs van de verklaring bij de raadsheer-commissaris van de getuige die toen nog niet 16 jaren oud was?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof in strijd met artikel 360 lid 1 Sv in samenhang met artikel 216a lid 2 Sv voor het bewijs heeft gebruikt een proces-verbaal van verhoor bij de raadsheer-commissaris van een getuige die de leeftijd van zestien jaar nog niet heeft bereikt, zonder voor dat gebruik de bijzondere reden te geven.

Op grond van artikel 360 lid 1 Sv in samenhang met artikel 216a lid 2 Sv moet de rechter zich ervan rekenschap geven dat een tegenover de rechter-commissaris afgelegde verklaring van de getuige die de leeftijd van zestien jaar nog niet heeft bereikt, niet onder ede is afgelegd, en moet de rechter – vanwege het ontbreken van die waarborg voor de betrouwbaarheid van de verklaring – het gebruik ervan voor het bewijs motiveren.

Het hof heeft voor het bewijs gebruikt een proces-verbaal van een bij de raadsheer-commissaris afgelegde verklaring van de toen nog niet zestien jaar oude getuige [aangeefster] (bewijsmiddel 4). Dit bewijsmiddel moet worden aangemerkt als een proces-verbaal van verhoor van een getuige als bedoeld in artikel 216a lid 2 Sv.

Het hof heeft geoordeeld dat het ‘de verklaringen van aangeefster’ betrouwbaar acht. Daarbij heeft het hof betrokken dat de inhoud hiervan onderling consistent is, dat deze getuige op belangrijke punten steeds hetzelfde heeft verklaard, en dat de verklaringen verder bevestiging vinden in de resultaten van een DNA-onderzoek en in de verklaringen van de getuigen [betrokkene 5], [betrokkene 6] en [betrokkene 2].

Het hof heeft daarmee niet onbegrijpelijk tot uitdrukking gebracht dat en waarom het de voor

het bewijs gebruikte verklaringen van [aangeefster] (bewijsmiddelen 2-4), waaronder de door haar bij de raadsheer-commissaris afgelegde verklaring, betrouwbaar acht. Dat brengt mee dat het hof zijn beslissing, ook in het licht van wat hiervoor is vooropgesteld, toereikend heeft gemotiveerd.

Het cassatiemiddel faalt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-10-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1511

Zaaknummer: 23/03278

Rechters: V. van den Brink, T. Kooijmans en T.B. Trotman

Advocaten: M.W. Stoet

Wetsartikelen: 216a Sv en 360 Sv

RECHTSPRAAK

Is het oordeel van het hof dat de verdachte door de gang van zaken rond sepot ter zake van witwassen gerechtvaardigd erop mocht vertrouwen dat hij evenmin vervolgd zou worden voor drugshandel toereikend gemotiveerd?

Is het oordeel van het hof dat de verdachte door de gang van zaken rond sepot ter zake van witwassen gerechtvaardigd erop mocht vertrouwen dat hij evenmin vervolgd zou worden voor drugshandel toereikend gemotiveerd?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt over de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie in de vervolging, en in het bijzonder over het oordeel van het hof dat bij de verdachte het gerechtvaardigd vertrouwen is gewekt dat hij voor het ten laste gelegde feit niet zou worden vervolgd.

Op grond van artikel 74 Sr kan de officier van justitie voor de aanvang van de terechtzitting een of meer voorwaarden stellen ter voorkoming van de strafvervolging wegens misdrijven, met uitzondering van die waarop naar de wettelijke omschrijving gevangenisstraf is gesteld van meer dan zes jaren, en wegens overtreding. Door voldoening aan die voorwaarden vervalt het recht tot strafvordering. Op grond van artikel 42obis Sr kan witwassen worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren.

De tenlastelegging is toegesneden op onder meer artikel 10 lid 4 en 5 in samenhang met artikel 2 aanhef en onder A en B van de Opiumwet. Op grond van artikel 10 lid 4 Opiumwet kan het opzettelijk handelen in strijd met het in artikel 2 aanhef en onder B Opiumwet gegeven verbod, worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren. Op grond van artikel 10 lid 5 Opiumwet kan het opzettelijk handelen in strijd met het in artikel 2 aanhef en onder A Opiumwet gegeven verbod, worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaren. Dat brengt mee dat de ten laste gelegde feiten niet in een transactie als bedoeld in artikel 74 Sr kunnen worden betrokken.

In artikel 167 lid 1 Sv is aan het openbaar ministerie de bevoegdheid toegekend zelfstandig te beslissen of naar aanleiding van een ingesteld opsporingsonderzoek vervolging moet plaatsvinden. De beslissing van het openbaar ministerie om tot vervolging over te gaan leent zich slechts in zeer beperkte mate voor een inhoudelijke rechterlijke toetsing in die zin dat slechts in uitzonderlijke gevallen plaats is voor een niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie in de vervolging op de grond dat het instellen of voortzetten van die vervolging onverenigbaar is met beginselen van een goede procesorde. (Vgl. HR 6 november 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX4280.)

Zo'n uitzonderlijk geval doet zich voor wanneer de vervolging wordt ingesteld of voortgezet nadat door het openbaar ministerie gedane, of aan het openbaar ministerie toe te rekenen, uitlatingen (of daarmee gelijk te stellen gedragingen) bij de verdachte het gerechtvaardigd vertrouwen hebben gewekt dat hij niet (verder) zal worden vervolgd. Aan uitlatingen of gedragingen van functionarissen aan wie geen bevoegdheden in verband met de vervolgingsbeslissing zijn toegekend, kan het gerechtvaardigd vertrouwen dat (verdere) vervolging achterwege zal blijven, echter in de regel niet worden ontleend. (Vgl. HR 8 mei 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW5002.)

Het hof heeft vastgesteld dat op 28 februari 2020 in het kader van 'het strafrechtelijk witwasonderzoek "Inca"' op grond van artikel 74 Sr een transactie is gesloten tussen de officier van justitie en de verdachte (die van rechtsbijstand was voorzien) 'die wordt verdacht van het misdrijf strafbaar gesteld in het artikel 42obis van het Wetboek van Strafrecht'. Die transactie houdt in dat de verdachte 'niet vervolgd zal worden ter zake van het hiervoor vermeld misdrijf'. Op grond van zijn overwegingen heeft het hof geoordeeld dat – in het licht van de correspondentie over die transactie door de officier van justitie en de raadsman van de verdachte, en van de in het onderzoek 'Inca' verrichte opsporingsactiviteiten (waaronder een politieverhoor van de verdachte waarbij hem vragen zijn gesteld die betrekking hebben op overtreding van de Opiumwet) – de verdachte er gerechtvaardigd op mocht vertrouwen dat i) het onderzoek 'Inca' niet alleen betrekking had op de verdenking van witwassen maar ook op overtreding van de Opiumwet, en ii) het onderzoek naar de verdenking van de handel in en uitvoer van verdovende middelen zou worden gestaakt.

Het hierop gebaseerde oordeel van het hof dat de verdachte er gerechtvaardigd op mocht vertrouwen dat hij voor die onder ii) bedoelde feiten ook niet zou worden vervolgd, is in het licht van wat hierboven is vooropgesteld niet toereikend gemotiveerd. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat uit de inhoud van de door het hof (gedeeltelijk) weergegeven transactie blijkt dat deze transactie slechts zag – en, gelet op het boven het in artikel 74 Sr genoemde strafmaximum uitstijgende strafmaximum van de ten laste gelegde feiten, slechts kon zien – op het in artikel 42obis Sr bedoelde misdrijf en niet op de ten laste gelegde feiten.

Tegen die achtergrond is de gevolgtrekking van het hof dat het op de weg van het openbaar ministerie had gelegen kenbaar te maken dat de transactie 'enkel en alleen betrekking had op de verdenking van witwassen' niet begrijpelijk. Ook uit de op die transactie betrekking hebbende e-mailcorrespondentie van de officier van justitie met de raadsman van de verdachte heeft het hof niet kunnen afleiden dat deze gaat over ander(soortig)e feiten dan witwassen. De enkele omstandigheid dat die correspondentie inhoudt dat het onderzoek naar de in het kader van deze verdenking van witwassen in beslag genomen voorwerpen (door de officier van justitie in zijn e-mailbericht van 11 december 2019 aangeduid als 'witwasonderzoek') zou kunnen worden gestaakt, kan het oordeel van het hof dat de verdachte er gerechtvaardigd op mocht vertrouwen dat hij voor de ten laste gelegde feiten ook niet zou worden vervolgd, niet dragen.

De klacht is gegrond. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

De redactie, oktober 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 22-10-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1509

Zaaknummer: 23/00521

Rechters: V. van den Brink, T. Kooijmans en T.B. Trotman

Advocaten: R.J. Baumgardt en M.J. van Berlo

Wetsartikelen: 74 Sr en 167 Sv